

УДК 371.321.5

Запровадження кредитно-модульної системи в умовах сучасних викликів

Руслана Левкіна,

доктор економічних наук, професор,

Артур Левкін,

кандидат технічних наук, доцент,

Андрій Гайдусь,

кандидат технічних наук, доцент,

Харківський національний технічний
університет сільського господарства

імені Петра Василенка

Кредитно-модульна система навчання є одним із засобів максимально-го підвищення мобільності студентів аграрних вузів, технікумів і коледжів.

Метою статті є висвітлення питань кредитно-модульної системи організації навчального процесу та акумулююча паралель з сьогодишнім переходом на більш новий якісний рівень освіти.

Кредитно-модульна система навчання — це модель організації навчального процесу, яка ґрунтується на об'єднанні модульних технологій навчання та залікових освітніх одиниць (залікових кредитів). Навчання за кредитно-модульною системою передбачає організацію засвоєння студентами навчального матеріалу в дискретному режимі за розробленою модульною програмою, яка складається з логічно завершених частин навчального матеріалу (модулів) із структурним змістом кожного модуля та системи оцінювання знань студента. Це вимагає, з одного боку, високого рівня самосвідомості студента і, з другого боку, диктує необхідність зміни відносин між студентом і викладачем. На відміну від традиційної системи освіти, яку можна представити як конвеєр, де студент за певною траек-

торією (загальний навчальний план, однаковий для всіх) рухається від предмета до предмета, кредитно-модульна система по суті є супермаркетом, в якому можна набирати різні модулі, крім обов'язкових предметів, тобто формувати індивідуальний навчальний план. Таким чином, у студента формується свій освітній маршрут, орієнтований на індивідуальні потреби. В процесі навчання кожний студент заробляє кредити, які є мірою трудомісткості діяльності студента. Дана система також припускає проектну форму навчання — розробку і захист індивідуальних або групових проектів з актуальної тематики. Іншими перевагами цієї системи є: менша кількість дисциплін, що одночасно вивчаються, індивідуалізація педагогічного процесу, практична спрямованість, а також розкриття творчих здібностей студентів. В сучасних умовах така система дозволяє навчати мобільніших, компетентних фахівців.

Кредитно-модульній системі як невід'ємному атрибуту Болонської декларації надаються дві основні функції:

Перша — сприяння мобільності студентів і викладачів і спрощення переходів з одного університету до іншого.

Друга — акумулююча, чітко визначення об'ємів проведеної студентом роботи з урахуванням всіх видів навчальної і наукової діяльності. Сума кредитів визначає, на що здатен студент, який вчиться за тією або іншою програмою.

Модулі конструюються як системи навчальних елементів, з'єднаних ознакою відповідності певному об'єкту професійної діяльності. Останній розглядається як деякий об'єм навчальної інформації, який має самостійну логічну структуру і зміст, що дозволяє оперувати цією інформацією в процесі розумової діяльності студента.

Модульна організація змісту навчальної дисципліни вимагає глибокої аналітико-логічної роботи над смисловим наповненням дисципліни, структуризації її як системи, а не довільного конгломерату наукової інформації.

Наступною умовою реалізації модульного принципу організації змісту навчальної дисципліни є можливість виділити генеральні ідеї професійної діяльності, на розкриття і засвоєння яких направлений кожний модуль. Для студента важливо не тільки осмислити і засвоїти інформацію, але і оволодіти способами її практичного застосування та прийняття рішень.

За таких умов розширяється застосування інтерактивних форм і методів роботи студентів під керівництвом викладача і повноцінної самостійної роботи в лабораторіях, читальних залах, на об'єктах майбутньої професійної діяльності.

Кредитно-модульна система розглядається як засіб підвищення мобільності студентів при переході з однієї навчальної програми на іншу, включаючи програми післядипломної освіти. Акумулююча кредитна система дає можливість врахувати всі досягнення студента: не тільки навчальне навантаження, але і участь його в наукових дослідженнях, конференціях, олімпіадах і т.д.

Кредитно-модульна система організації навчального процесу зобов'язала студента якісно освоювати зміст вищої освіти, тим самим забезпечує об'єктивне

визнання результатів навчання в різних закладах освіти і країнах Європи.

Вданий час недоліком в освіті в Україні є обмеженість коштів університетів, що не дозволяє працювати на сучасному обладнанні і користуватися в достатній кількості навчальною і науковою літературою через її відсутність і дорожнечу. Другий недолік полягає в недостатньому усвідомленні студентами власної значущості в порівнянні з їх зарубіжними однолітками. Третій, прямо пов'язаний з другим, — все ще погана якість навчання іноземним мовам. Четвертий, визначення витрат навчального часу студента на адекватне вивчення матеріалу в об'ємі модуля, тобто скріплення навчального модуля з кредитами. П'ятий — відсутність чіткої методики розрахунку педагогічного навантаження викладачів вищої школи в умовах кредитно-модульної системи організації навчального процесу і навчального навантаження студента, а також взаємозв'язок між ними. Якість освіти можна підвищити, тільки усунувши ці недоліки.

Європейський стиль освіти має на увазі високу активність студентів в освітньому процесі не тільки як об'єктів навчання, але і як людей, безпосередньо впливаючих на систему освіти.

На сьогоднішній день впровадження кредитно-модульної системи в Україні дозволяє перейти на більш якісний виток на шляху інтеграції у ВТО, а також дозволить визнавати дипломи і фахівців нашої країни.

Література

1. Закон України «Про освіту» №1556-VII від 01.07.2014 р.
2. Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах. (Затверджено наказом Міністерства освіти України від 2.06.93 № 161.
3. Бондар, В. Теорія і практика модульного навчання у вищих навчальних закладах // Освіта і управління. — 1999. — Т.3, № 1. — С. 19–40.

28.10.2015